

УДК 378.147:81'42

DOI <https://doi.org/10.32782/2412-9208-2026-1-195-205>

DEVELOPING ENGLISH SPEAKING SKILLS THROUGH DEBATES AND DISCUSSIONS IN ESP LESSONS AT UNIVERSITIES

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЧЕРЕЗ ДЕБАТИ ТА ДИСКУСІЇ НА ЗАНЯТТЯХ ІМПС У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Oľha DUBININA,

Senior Lecturer at the Department of
Foreign Philology and Translation,
State University of Trade and
Economics
19, Kyoto str., Kyiv, 02156, Ukraine

Ольга ДУБІНІНА,

старший викладач кафедри
іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-
економічний університет
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156,
Україна

romangah@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-3937-2210>

ABSTRACT

The article examines the role of debates and discussions as an effective tool for developing English speaking skills in higher education institutions within the framework of ESP (English for Specific Purposes) programs. The relevance of the study is determined by modern requirements for professional communication, the globalization of the educational space, and the need to develop students' interactive competence, which combines linguistic, cognitive, and social components. The paper explores the theoretical foundations of interactive competence, the specifics of its development during oral communication, and the role of debates and discussions in stimulating active communication, critical thinking, and reasoned argumentation. Existing methods of applying debates and discussions in the educational process are analyzed, and the key stages of organizing such activities are identified: the preparatory stage, including mastering relevant vocabulary and language models; the main stage, involving structured debates and discussions; and the reflective stage, involving assessment of performances and student self-analysis. The specificity of applying these methods in the ESP context is highlighted, where topics are selected according to students' professional specialization and simulate real communicative situations relevant to future professional activities. Based on the analysis of theoretical sources and practical experience, recommendations for organizing debates and discussions are proposed: using team-based and role-based approaches, providing language support in the form of phrase templates and professional vocabulary, gradually increasing the complexity of topics and discussion formats, and incorporating digital technologies for online or blended learning. The proposed model aims to enhance students' language activity, develop their interactive competence, and foster critical thinking. The prospects for further research include studying the impact of debates and discussions on oral proficiency across different professional student groups, adapting methods for online and blended learning.

and experimentally testing the effectiveness of interactive approaches in developing profession-oriented language skills.

Key words: *debates, discussions, interactive competence, ESP (English for Specific Purposes), higher education institutions, professional communication.*

Вступ. У сучасних умовах глобалізації та активного розвитку міжнародної співпраці володіння англійською мовою стає невід'ємною складовою професійної підготовки фахівців різних галузей. У системі вищої освіти англійська мова виконує не лише освітню функцію, а й слугує основним засобом академічної та професійної комунікації. Особливого значення в цьому контексті набуває викладання англійської мови для професійних цілей (English for Specific Purposes, ESP), спрямоване на формування практичних мовленнєвих навичок, необхідних майбутнім спеціалістам у професійній діяльності.

У зв'язку з модернізацією освітнього процесу зростає потреба у впровадженні інтерактивних та комунікативно спрямованих методів навчання, які активізують участь студентів і підвищують ефективність засвоєння іноземної мови. Одним із таких методів є дебати та дискусії, що широко використовуються в сучасній методиці викладання мов як засіб розвитку усного мовлення. Застосування цих форм роботи на заняттях з англійської мови для професійних цілей створює умови для природної мовної взаємодії, у межах якої студенти не лише практикують лексико-граматичні структури, а й навчаються логічно будувати висловлювання, аргументувати свою позицію та реагувати на думки співрозмовників.

Дебати й дискусії мають значний дидактичний потенціал, оскільки поєднують розвиток мовленнєвих навичок із формуванням критичного мислення, аналітичних умінь та культури професійного спілкування. Під час обговорення фахово орієнтованих тем студенти опановують спеціалізовану лексику, вчать використовувати мовні засоби відповідно до конкретної комунікативної ситуації та здобувають досвід публічних виступів. Такий підхід сприяє переходу від пасивного засвоєння знань до активної мовленнєвої діяльності, що є ключовою умовою ефективного вивчення іноземної мови.

Особливої актуальності дебатні технології набувають у межах дисципліни ESP, де головний акцент робиться на практичному застосуванні англійської мови у професійному контексті. Тематика дискусій може охоплювати реальні проблеми майбутньої спеціальності студентів, професійні ситуації, інновації у галузі та етичні питання, що підвищує мотивацію до навчання та сприяє формуванню професійної компетентності. Крім того, участь у дебатах і дискусіях допомагає подолати мовленнєві та психологічні бар'єри, розвиває впевненість у власних силах і формує

навички спонтанного мовлення. Регулярна практика усної комунікації в доброзичливому навчальному середовищі сприяє поступовому зниженню страху перед помилками та підвищенню рівня мовної автономії студентів.

Проблематика формування навичок говоріння англійською мовою через дебати та дискусії привертала увагу як українських, так і зарубіжних науковців, які розглядали її з позицій комунікативного підходу, розвитку критичного мислення та активізації мовленнєвої діяльності студентів. Серед українських дослідників вагомий внесок зробила І. Зайцева, яка у своїх працях обґрунтувала ефективність використання проблемних ситуацій і дискусій для навчання майбутніх фахівців усного мовлення англійською мовою. Її дослідження довели, що систематичне залучення студентів до аргументованих обговорень сприяє не лише збагаченню словникового запасу, а й формуванню мовленнєвої спонтанності та впевненості [1]. Значну увагу інтерактивним формам роботи приділила Ю. Петрова, яка розглядала дискусію як ефективний інструмент формування комунікативної компетентності, що стимулює активну участь студентів у навчальному процесі [3]. Okремо варто відзначити дослідження Н. Сергієнко. Ключова ідея полягає в тому, що здатність студентів брати участь у дискусії не є лише мовленнєвою навичкою, а виступає комплексним компонентом інтерактивної компетенції, яка поєднує мовні, соціальні, когнітивні та психологічні аспекти комунікації. Авторка обґрунтовує думку про те, що ефективно іншомовне спілкування у вищій освіті неможливе без сформованих умінь аргументувати, слухати співрозмовника, реагувати на альтернативні точки зору та будувати логічно послідовні висловлювання [5].

Зарубіжні дослідники також широко вивчали потенціал дебатів і дискусій у розвитку мовленнєвих навичок студентів. Так, у роботах Abdelilah el Majidi та його співавторів дебати розглядаються як потужний педагогічний інструмент, що поєднує мовну практику з формуванням аргументаційних умінь і логічного мислення, що особливо важливо для майбутніх фахівців різних галузей [8]. Подібну ідею розвиває Shahla Sharopova, яка підкреслює значення студент-центрованих дебатних технологій для активізації мовлення та підвищення мотивації до навчання [10]. Значний емпіричний матеріал щодо впливу дебатів на рівень усного мовлення представив Hany Kassem, який експериментально підтвердив зростання мовної точності та впевненості студентів після систематичних тренувань у форматі дебатів [7].

Незважаючи на численні дослідження у цій тематиці, тема залишається актуальною через зміну вимог до професійної комунікації, недостатню адаптацію досліджень до умов ЗВО та ESP, розрив між теорією і практикою викладання, наявність психологічних бар'єрів у студентів

і появу нових цифрових форматів навчання, що потребують оновлених методичних підходів.

Мета дослідження – визначити ефективні методи розвитку усного мовлення студентів у межах професійно орієнтованого навчання англійської мови через використання дебатів і дискусій, а також оцінити їхній вплив на інтерактивну компетенцію студентів. Предмет дослідження – процес формування дискусивних та комунікативних умінь студентів під час навчання англійської мови у закладах вищої освіти. Об'єкт дослідження – студенти закладів вищої освіти як суб'єкти навчально-комунікативного процесу у контексті розвитку навичок говоріння англійською мовою.

Методи та методики дослідження. Для дослідження формування навичок говоріння англійською мовою через дебати та дискусії у закладах вищої освіти було використано комплексні методи та методики. Серед теоретичних методів застосовуються аналіз наукової літератури, порівняльний аналіз існуючих методик викладання ESP, а також систематизація підходів до використання дебатів. Емпіричні методи включають спостереження за заняттями, анкетування студентів щодо їхньої мотивації та самооцінки, а також аналіз результатів дискусій та рівня мовної активності.

Методика дослідження передбачає поетапну організацію занять: спочатку підготовка студентів до дебатів, надаються мовні моделі та лексика, далі організуються дискусії на професійно значущі теми. Оцінка результатів відбувається за допомогою якісного аналізу мовлення, фіксації аргументативності, логіки висловлювань та рівня впевненості студентів у мовленні.

Результати та дискусії. Інтерактивна компетентність у сфері вивчення іноземної мови – це комплексна якість особистості, що поєднує здатність активно взаємодіяти в дискусійних ситуаціях, ефективно спілкуватися з іншими учасниками комунікації та спільно конструювати значення мовленнєвого обміну. Ця компетенція не звужується лише до знання лексики чи граматики, а охоплює здатність застосовувати мовні знання у динамічних, реалістичних комунікативних контекстах, де важливими є уміння слухати, реагувати, аргументувати позицію та адаптуватися до мовленнєвого взаємодії. Саме така інтеграція знань, умінь та соціальних навичок забезпечує здатність студента не просто відтворювати мовний матеріал, а ефективно взаємодіяти з іншими в процесі дискусій, проєктної роботи та професійних комунікаційних завдань, що є базовим для інтерактивної компетентності у вищій освіті. Формування інтерактивної компетентності означає розвиток умінь конструювати спільне значення, критично мислити, вирішувати проблеми та адаптуватися до соціальних вимог сучасної освітньої та професійної сфери, де мова використовується як інструмент діяльності, а не лише як предмет вивчення [2].

У контексті ESP (English for Specific Purposes), інтерактивна компетентність набуває ще більшої значущості, оскільки студенти повинні не лише оволодіти загальними комунікативними навичками, а й застосовувати їх у специфічних професійних ситуаціях. Це передбачає, що мовленнєвий обмін має бути орієнтований на вирішення практичних задач професійної діяльності – наприклад, аргументацію технічних ідей, участь у професійних дискусіях, презентацію проектів або переговори з колегами. Як показують сучасні українські дослідження, інтерактивна компетентність у студентів вищої освіти формується саме через систему інтерактивних методів навчання, де ролі викладача та студента змінюються: викладач виступає фасилітатором комунікативного середовища, а студент – активним учасником, який генерує сенс і взаємодіє з іншими в навчальному процесі [2].

У методиці навчання іноземної мови дебати та дискусії розглядаються як **структуровані інтерактивні форми діяльності**, що активно залучають студентів до усної комунікації, мотивують їх до обміну думками та стимулюють мовну активність. Дебати – це **організований публічний обмін аргументованими думками з певної проблемної теми**, де учасники представляють протилежні позиції та намагаються переконати аудиторію у своїй правоті. Такий формат створює умови для цілеспрямованого використання мови у реальному комунікативному контексті та сприяє розвитку гнучкості мови, логічного мислення й ораторських умінь. Крім того, дискусії – форма групових обговорень, у якій учасники спільно аналізують і вирішують проблемні ситуації, висловлюють думки, реагують на інші позиції та узгоджують спільні рішення – також стимулюють появу мовленнєвих висловлювань і активне використання цільової мови. Такі підходи вписуються в комунікативну парадигму викладання мов, де головний акцент робиться не лише на засвоєнні мовних одиниць, а на їх функціональному застосуванні в міжособистісній взаємодії [4].

Практичні методики застосування дебатов у навчальному процесі здебільшого включають **трирівневий структурний алгоритм: підготовчий етап, формат дебатов або дискусії та рефлексійно-аналітичний етап**. Такі моделі послідовно інтегрують елементи **комунікативної та проблемної методик**, забезпечуючи не лише мовну практику, а й когнітивний розвиток студентів у процесі спільної діяльності.

Особлива увага у методичних розробках приділяється **дискусіям як альтернативній чи доповнювальній формі дебатов**. Дискусії здебільшого менш формалізовані, ніж дебати, і передбачають спільне обговорення проблемних питань без жорсткого розподілу ролей «за» та «проти». Вони стимулюють створювати мовленнєві висловлювання для взаєморозуміння, розвитку вмінь слухати та реагувати, а також сприяють формуванню

соціальних навичок – уважного слухання, емпатії та співпраці. Зокрема, групові дискусії довели свою ефективність у сприянні комфортному мовному середовищу, де студенти частіше беруть участь у висловленні думок і відчувають зменшення тривоги під час говоріння [9].

Застосування дебатів і дискусій у межах **ESP** має свої особливості. Методики адаптуються до професійної спрямованості мовлення, створюючи ситуації, максимально наближені до реальних комунікаційних задач, які майбутні фахівці мають вирішувати в професійному середовищі. У таких підходах обговорювані теми стосуються не загальних побутових ситуацій, а конкретних професійних контекстів (наприклад, бізнес-кейси, професійні етичні питання, обговорення технічних рішень тощо). Це сприяє не лише розвитку загальних навичок говоріння, а й формуванню **лексичної компетентності та мовних стратегій у професійному контексті**, що є особливо важливим для студентів вищої освіти [6].

Формування інтерактивної компетенції студентів та розвиток навичок говоріння англійською мовою у межах ESP потребує системного підходу до організації дебатів і дискусій.

На нашу думку, практична модель передбачає поетапну структуру, яка забезпечує поступове залучення студентів до активної мовленнєвої діяльності та максимальне використання комунікативного потенціалу кожного учасника.

1. Підготовчий етап. На цьому етапі студенти ознайомлюються з тематикою занять, специфічною лексикою та мовними структурами, необхідними для дебатів і дискусій. Викладач готує матеріали: кейси, професійні ситуації, статистичні дані, цитати експертів, які стимулюють аргументоване обговорення. Важливо також провести **міні-тренінг з аргументації**, навчити студентів будувати логічну структуру виступу: вступ, аргументи, приклади, висновок.

2. Основний етап – дебати та дискусії. Дебати проводяться у форматі командного протистояння: одна група відстоює позицію «за», інша – «проти». Студенти отримують завдання формулювати аргументи, контраргументи, ставити питання опонентам і реагувати на них. Дискусії можуть мати більш вільну структуру, коли група обговорює проблему колективно, висловлюючи різні точки зору. Для ESP важливо, щоб теми дебатів і дискусій відповідали професійній сфері студентів: економіка, медицина, технічні науки, юриспруденція тощо.

3. Підтримка мовної активності. Викладач надає допоміжні матеріали: мовні кліше, фрази для аргументування, шаблони питань. Це дозволяє студентам активніше висловлювати думки та зменшує мовний бар'єр. Також рекомендується використовувати **ролі** (модератор, доповідач, опонент, експерт), що стимулює різні види мовленнєвої активності та формує навички міжособистісної взаємодії.

4. Рефлексійний етап. Після дебатів і дискусій проводиться аналіз виступів: оцінюється логіка аргументів, рівень мовної точності, використання професійної лексики, ефективність комунікації. Викладач дає зворотний зв'язок, а студенти самостійно оцінюють власні виступи та пропонують шляхи вдосконалення. Рефлексія допомагає закріпити навички та підвищити усвідомлену мовну активність.

Варто брати до уваги практичні рекомендації:

- Теми обирати відповідно до професійної спеціалізації студентів;
- Починати з коротких структурованих дебатів, поступово переходячи до більш складних дискусій;
- Забезпечувати мовну підтримку через словники, фразеологізми та шаблони аргументів;
- Використовувати різноманітні формати: круглі столи, рольові ігри, кейс-дослідження;
- Проводити регулярну рефлексію та самооцінку мовної активності;
- Залучати технології (Zoom, Teams, Padlet) для організації онлайн-дебатів, особливо для міжнародних або змішаних груп.

Наведемо приклад поетапних дебатів англійською мовою на тему “Business Organizations”, який можна використовувати на заняттях ESP у ЗВО:

Stage 1: Preparation (10–15 minutes)

Objective: Familiarize students with the topic, relevant vocabulary, and argument structures.

- *Topic: “Is a Limited Liability Company (LLC) better than a Corporation for new businesses?”*

- *Vocabulary focus: startup, shareholders, liability, taxation, management structure, investment, risk, profits.*

- *Task: Students are divided into two teams: Team A (Pro-LLC) and Team B (Pro-Corporation). Each team researches arguments supporting their position using handouts, dictionaries, and prepared phrases.*

- *Sample phrases:*

- *“Our team strongly believes that...”*

- *“One key advantage is...”*

- *“Contrary to the opponent’s opinion...”*

Stage 2: Debate (20–25 minutes)

Objective: Practice structured speaking, presenting arguments, counterarguments, and asking questions.

1. Opening Statements (2 minutes per team)

- *Each team presents their main position.*

- *Example (Team A): “We believe an LLC is better because it offers simpler management and protects owners from personal liability.”*

- *Example (Team B): “We argue that a Corporation is better because it allows easier investment and growth opportunities.”*

2. Arguments & Counterarguments (5–7 minutes per team)

- Teams take turns presenting arguments and rebuttals.
- Example (Team A): “LLCs provide flexible taxation, allowing business owners to save money in the early years.”
- Counter (Team B): “While taxation is flexible, corporations attract more investors due to the ability to issue shares.”

3. Questions & Answers (5 minutes)

Teams ask each other questions to challenge points.

- Example: “How can an LLC raise capital if it cannot issue stock?”
- Expected answer: “LLCs can attract investors through membership interests and private funding.”

4. Closing Statements (2 minutes per team)

- Teams summarize arguments and emphasize key points.
- Example (Team A): “In conclusion, LLCs are ideal for new entrepreneurs who want simplicity and liability protection.”

Stage 3: Reflection & Feedback (10 minutes)

Objective: Evaluate language use, argument structure, and interactive skills.

● Teacher Feedback:

- Pronunciation and clarity of speech
- Grammar and vocabulary accuracy
- Logical flow of arguments
- Ability to respond to counterarguments

● Student Self-Assessment:

- Which arguments were most persuasive?
- Did I speak confidently and fluently?
- How well did I respond to opponents’ questions?

Notes for ESP context: all materials (vocabulary, case studies, and statistics) should reflect business terminology, roles can be rotated: moderator, presenter, questioner; can be adapted for online platforms (Zoom breakout rooms, Padlet for shared arguments).

Висновки. Отже, формування навичок говоріння англійською мовою через дебати та дискусії на заняттях з англійської мови для професійних цілей у закладах вищої освіти є актуальним і перспективним напрямом сучасної методики викладання іноземних мов. Такий підхід забезпечує комплексний розвиток мовленнєвої компетентності студентів, підвищує мотивацію до навчання та готує майбутніх фахівців до ефективної професійної комунікації в міжнародному середовищі. Інтерактивна компетентність розглядається як багатовимірне утворення, що включає мовні, когнітивні, соціальні та стратегічні складові, і є центральним елементом сучасної лінгводидактичної парадигми, особливо в середовищі ESP та вищої освіти загалом. Її розвиток можливий лише через цілеспрямовану діяльність, що стимулює активну участь студентів у комунікації,

критичне осмислення змісту, міжособистісну взаємодію та адаптацію до комунікативних вимог професійного світу. Сучасні методики навчання говоріння через дебати і дискусії поєднують структурованість (формалізовані дебати) та динамічну взаємодію (вільні дискусії), що забезпечує широкий спектр мовних практик – від аргументованої публічної промови до співробітництва у команді. Обидві форми сприяють формуванню комунікативної компетентності студентів англійської мови, підвищують мотивацію до усної активності та розвивають когнітивні та соціальні навички, необхідні для успішної професійної та міжкультурної комунікації в сучасному глобалізованому суспільстві.

Перспектива досліджень полягає у подальшому розвитку інтерактивних методик навчання та адаптації їх до сучасних освітніх і професійних вимог.

Література

1. Зайцева І., Писанко М. Методика навчання майбутніх філологів ведення дискусії англійською мовою на основі проблемних ситуацій. *Вісник київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та Психологія*. 2017. Вип. 27. С. 54–61.
2. Кібенко Л. Формування інтерактивної компетентності здобувачів вищої освіти в процесі вивчення іноземної мови. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*. 2025. Вип. 8. С. 80–85.
3. Петрова Ю. Ю. Дискусія як сучасний різновид вивчення англійської мови. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи*, 2021. Вип. 80 (т. 2). С. 68–72. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.80.2.14>.
4. Присяжнюк І. Дебати як комунікативний метод на заняттях з іноземної мови. *Україна в гуманітарних і соціально-економічних вимірах* : матеріали II Всеукраїнської наукової конференції, 24–25 березня 2017 р., м. Дніпро. Частина II. Дніпро: СГД Охотник, 2017. С. 224–225.
5. Сергієнко Н. Дискусивні вміння студентів як складова інтерактивної компетенції при навчанні іноземної мови у ЗВО. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 75, том 3. С. 262–268. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-3-38>.
6. Тимченко С. В., Зеленська Л. М. Дискусія як одна із складових методики формування іншомовних комунікативних умінь майбутніх диспетчерів управління повітряним рухом. *Наукові записки. Серія : Педагогічні науки*. 2024. Вип. 214. С. 324–328. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-214-324-328>.
7. Kassem H. M. Training English EFL Learners on Debating: Effects on Their Oral and Written Performance, Ideal L2 Self, and Communication Apprehension. *MEXTESOL Journal*. 2021. Vol. 45, No. 4. P.1–17.
8. Majidi A., Graaff R., Janssen D. Debate as a pedagogical tool for developing speaking skills in second language education. *Language Teaching Research*. 2024. Vol. 28(6). P. 2431–2452. <https://doi.org/10.1177/13621688211050619>.
9. Oktaviani A. L., Rapiudin T. U., Mahyati M., Supriyanto E., Suryadi A. Enhancing EFL Students' Speaking Skills Through the Debate Technique: A Classroom Action Research Study. *Journal of English Teaching & Applied Linguistics*. 2025. Vol. 6 (2). P. 177–187.
10. Sharopova S. K., Yusupova S. O. Q. Student-Centered Debate Techniques in Teaching English for Non-Language Majors. *Journal of Education and Teacher Training Innovation*. 2025. Vol. 3(2). P. 214–222. <https://doi.org/10.61227/jetti.v3i2.193>.

References

1. Zaitseva, I. & Pysanko, M. (2017). Metodyka navchannia maibutnikh filolohiv vedennia dyskusii anhliskoiu movoiu na osnovi problemnykh situatsii. [Methods of teaching future philologists to conduct a discussion in English on the basis of problem situations]. *Bulletin of Kyiv National Linguistic University. Series Pedagogy and Psychology*, 27, 54–61 [in Ukrainian].
2. Kibenko, L. (2025). Formuvannia interaktyvnoi kompetentnosti здобувачів вищої освіти в процесі вивчення іноземної мови [Formation of interactive competence of higher education students in the process of learning a foreign language]. *Naukovyi visnyk Vinnytskoi akademii bezpererвної osvity. Seriya «Pedahohika. Psykholohiia»*, 8, 80–85. [in Ukrainian].
3. Petrova, Yu. Yu. (2021). Dyskusiiia yak suchasnyi riznovyd vyvchennia anhliskoi movy [Discussion as a modern type of English language learning]. *Naukovyi chasopys Natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 5 : Pedahohichni nauky : realii ta perspektyvy*, 80 (2). 68–72. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.80.2.14> [in Ukrainian].
4. Prysiazhniuk, I. (2017). Debaty yak komunikatyvnyi metod na zaniattiakh z inozemnoi movy [Debate as a communicative method in foreign language classes]. *Ukraina v humanitarnykh i sotsialno-ekonomichnykh vymirakh : materialy II Vseukrainskoi naukovoï konferentsii*, 24–25 bereznia 2017 r., m. Dnipro. Chastyna II. Dnipro: SPD Okhotnik. 224–225 [in Ukrainian].
5. Serhienko, N. (2024). Dyskutyvni vminnia studentiv yak skladova interaktyvnoi kompetensii pry navchanni inozemnoi movy u ZVO [Discursive skills of students as a component of interactive competence in teaching a foreign language in higher education]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 75 (3). 262–268. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-3-38> [in Ukrainian].
6. Tymchenko, S. V. & Zelenska, L. M. (2024). Dyskusiiia yak odna iz skladovykh metodyky formuvannia inshomovnykh komunikatyvnykh umin maibutnikh dyspetcheriv upravlinnia povitrianykh rukhom [Discussion as one of the components of the methodology for forming foreign language communicative skills of future air traffic controllers]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pedahohichni nauky*, 214. 324–328. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-214-324-328> [in Ukrainian].
7. Kassem, H. M. (2021). Training EFL Learners on Debating: Effects on Their Oral and Written Performance, Ideal L2 Self, and Communication Apprehension. *MEXTESOL Journal*, 45 (4). 1–17.
8. Majidi, A., Graaff, R., & Janssen, D. (2024). Debate as a pedagogical tool for developing speaking skills in second language education. *Language Teaching Research*, 28(6). 2431–2452. <https://doi.org/10.1177/13621688211050619>.
9. Oktaviani, A. L., Rapiudin, T. U., Mahyati, M., Supriyanto, E., & Suryadi, A. (2025). Enhancing EFL Students' Speaking Skills Through the Debate Technique: A Classroom Action Research Study. *Journal of English Teaching & Applied Linguistics*, 6 (2). 177–187.
10. Sharopova, S. K., & Yusupova, S. O. Q. (2025). Student-Centered Debate Techniques in Teaching English for Non-Language Majors. *Journal of Education and Teacher Training Innovation*, 3(2). 214–222. <https://doi.org/10.61227/jetti.v3i2.193>.

АНОТАЦІЯ

У статті досліджується роль дебатів та дискусій як ефективного інструменту формування навичок говоріння англійською мовою у закладах вищої освіти в межах навчання за програмами ІМПС/ ESP (English for Specific Purposes). Актуальність дослідження зумовлена сучасними вимогами до професійної комунікації, глобалізацією освітнього простору та необхідністю розвитку інтерактивної компетенції студентів, яка поєднує мовні, когнітивні та соціальні складові. У роботі розглянуто теоретичні основи інтерактивної компетенції, особливості її формування під час усного мовлення та роль дебатів і дискусій у стимулюванні активної комунікації, критичного мислення та аргументованого висловлювання позицій. Проаналізовано існуючі методики застосування дебатів і дискусій у навчальному процесі, виділено ключові етапи організації таких занять: підготовчий етап із опануванням лексики та мовних моделей, основний етап із проведенням структурованих дебатів та дискусій, а також рефлексійний етап із оцінкою виступів і самоаналізом студентів. Особливо висвітлено специфіку застосування цих методик у контексті ESP, де теми обираються відповідно до професійної спеціалізації студентів і моделюють реальні комунікативні ситуації, характерні для майбутньої професійної діяльності. На основі аналізу теоретичних джерел і практичного досвіду пропонуються рекомендації щодо організації дебатів та дискусій: використання командного та ролівого підходів, забезпечення мовної підтримки у вигляді фразових шаблонів і професійної лексики, поетапне збільшення складності тем і форматів обговорення, а також застосування цифрових технологій для дистанційного або змішаного навчання. Запропонована модель спрямована на підвищення мовної активності студентів, розвиток їх інтерактивної компетенції та формування критичного мислення. Перспективою подальших досліджень є вивчення впливу дебатів і дискусій на рівень усного мовлення у різних професійних групах студентів, адаптація методик до онлайн- та змішаних форматів навчання, а також експериментальна перевірка ефективності інтерактивних підходів у формуванні професійно орієнтованих мовних навичок.

Ключові слова: дебати, дискусії, інтерактивна компетенція, ІМПС/ESP (English for Specific Purposes), заклади вищої освіти, професійна комунікація.

Дата першого надходження статті до видання: 15.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 11.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 22.05.2026